

Institutet för Immaterialrätt och Marknadsrätt (IFIM) vid Juridiska institutionen inbjuder till tre seminarier
10 maj 2007:

Ny forskning, ny lagstiftning och ny teknik på immaterialrättens område

Förändrade tider, ny teknik och globala strömningar har gjort vardagen alltmer komplex och föränderlig för både företag och gemene man. Och det har i sin tur ökat fokus på de immaterialrättsliga och marknadsrättsliga frågeställningarna – beträffande juridiken kring design, datorprogram, uppfinningar, upphovsrätter och varumärken nationellt och internationellt.

I anslutning till att Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet firar 100-årsjubileum inbjuds du att delta vid tre seminarier arrangerade av *Institutet för immaterialrätt och marknadsrätt (IFIM)* som presenterar det senaste inom ny forskning, ny lagstiftning och ny teknik på området.

Tid och plats:

Torsdagen den 10 maj 2007

NY FORSKNING	kl. 10–12, Spelbomskan, Aula Magna plan 7
NY LAGSTIFTNING	kl. 13–15, Bergsmannen, Aula Magna plan 7
NY TEKNIK	kl. 15–17, Bergsmannen, Aula Magna plan 7

Se vidare om talare och innehåll på följande sidor.

Har du frågor, kontakta professor Marianne Levin på e-post marianne.levin@juridicum.su.se

Anmäl dig senast 25 april till marianne.levin@juridicum.su.se. Meddela även om du vill ha **lunch** som serveras i Galleriet i Aula Magna från kl.12.00.

Deltagarna i seminariet är även välkomna att delta vid **invigningen av jubileet den 10 maj 2007 kl. 17.00** i vänster hörsal i Aula Magna, och vid den **lättare buffet** som sedan serveras. Om ni vill delta vid invigningen, vänligen **meddela** det senast före **25 april** till Marianne Levin enligt ovan.

Läs mer om Juridiska fakultetens 100-årsjubileum på hemsidan <http://www.juridicum.su.se> och klicka på bannern för jubileet.

TIDSPLAN FÖR SEMINARIET

10 maj kl. 10.00-12.00 NY FORSKNING

- * ANSTÄLLDAS IMMATERIALRÄTTER, jur. dr *Sanna Wolk*,
- * OKONVENTIONELLA VARUMÄRKEN, doktorand, jur. kand. *Erika Lunell*,
- * FÅR RÄTTSHAVARNA RÄTT KOMPENSATION VID INTRÅNG? doktorand, jur. kand. *Christian Nilsson*

ANSTÄLLDAS IMMATERIALRÄTTER

– Jur. dr *Sanna Wolk*

Idag tjänar många företag stora pengar på anställdas uppfinningar utan att löntagare får ta del av vinsterna. Inkomsterna från immaterialrätter – rätten till datorprogram, upphovsrätt, design och uppfinningar – utgör idag en av företagets viktigaste inkomstkällor. Eftersom merparten av immaterialrätterna skapas av anställda, är det viktigt för företagen att förvärva ensamrätten till de ekonomiska värden dessa representerar. Arbetsgivaren strävar därför normalt efter att försäkra sig om att de datorprogram och uppfinningar som uppkommer under anställningen tillfaller företaget. I vilken omfattning arbetstagare ska få ta del av den vinstgivande kakan har blivit en allt mer brännande fråga.

Vad gäller egentligen vid arbetstagares immaterialrätter? Och hur förvärvar arbetsgivaren rätten till datorprogram, design och uppfinningar? Hur skall vidare konflikter mellan konkurrerande bestämmelser hanteras? Och hur är det med arbetstagarens eventuella rätt till ekonomisk kompensation?

Jur. dr *Sanna Wolk*, som disputerade den 18 december 2006, belyser några av de problem hon behandlat i sin doktorsavhandling.

OKONVENTIONELLA VARUMÄRKEN

– doktorand, jur. kand. *Erika Lunell*

Traditionellt har varumärken utgjorts av ord och figurer som applicerats på varor eller förpackningar, men i dagens varumärkestäta samhälle har man sökt nya sätt att skilja sig från mängden och fånga konsumenternas uppmärksamhet.

Den tekniska utvecklingen har under det senaste decenniet bidragit till att användningen av nya, mer okonventionella varumärkesattribut ökat - som färger, ljud, tredimensionella former, hologram och rörliga bilder. I syfte att engagera konsumenterna mer emotionellt i olika produkter har försök också gjorts att använda dofter, smak och känsel som varumärken och därmed ge en upplevelse för alla sinnen ("multisensory branding").

Doktorand, jur. kand. *Erika Lunell*, som disputerar den 27 september 2007, med just en avhandling om okonventionella varumärken, belyser några av de juridiska och praktiska problem som aktualiseras när sådana mindre traditionella objekt skall skyddas som varumärke.

FÅR RÄTTSHAVARNA RÄTT KOMPENSATION VID INTRÅNG?

Doktorand, jur. kand. *Christian Nilsson* forskar på skadeståndsbedömningen, särskilt inom varumärkesrätten. I det sammanhanget har han gjort en del studier, sammanställningar och jämförelser mellan yrkade och utdömda skadestånd som bl.a. kommer att presenteras vid seminariet.

10 maj kl. 13.00-15.00 NY LAGSTIFTNING

* ÄNDRINGAR I PATENTRÄTTEN, doktorand, Lic. en droit,

Fantzeska Papadopoulou

* ÄNDRINGAR I UPPHOVSRÄTTEN, doktorand, jur. kand.

Katarina Renman Claesson

* EN NY MARKNADSFÖRINGSLAG, docent *Antonina*

Bakardjieva Engelbrekt

ÄNDRINGAR I PATENTRÄTTEN

– doktorand, Lic. en droit, *Fantzeska Papadopoulou*

Ny europeisk patenträttslagstiftning kommer på sikt bland annat att underlätta ansökningsprocessen av patent både nationellt och internationellt och nya krav gör det även enklare att ansöka om patent i flera länder samtidigt.

I prop. [2006/07:56](#) ”Harmoniserad Patenträtt” föreslås tillträde till och lagändringar till följd av två centrala konventioner, den ändrade europeiska patentkonventionen (EPC 2000) och patenträttskonventionen (Patent Law Treaty). Ändringarna kommer att innebära att det blir enklare att ansöka om och inneha patent, men även att begränsa omfattningen av ett patent. Kraven på vad en patentansökan ska innehålla blir mer enhetliga globalt. Det gör det enklare att ansöka om patent i flera länder samtidigt.

En annan spännande utveckling rör en ny möjlighet till begränsning av patent i administrativ ordning. Därmed blir det möjligt för patenthavaren att undvika en kostsam domstolsprocess genom att vid PRV begränsa ett patent, som bedöms ogiltigt till viss del.

ÄNDRINGAR I UPPHOVSRÄTTEN

– doktorand, jur. kand. *Katarina Renman Claesson*

Dagens komplexa vardag men en rad nya försäljningskanaler och –möjligheter ställer högre krav på anpassning av lagarna för att upphovsmännen bakom originalkonstverken ska få del av värdeökningen när de säljs vidare (följerätt). Enligt ett nytt lagförslag (prop. [2006/07:79](#)) – som ska anpassa svensk lag till ett EU-rättsliga direktiv (2001/84/EG) – föreslås de nuvarande följerättsreglerna även omfatta vidare sålda originalkonstverk – dvs. upphovsmannen ska även i de fortsatta försäljningsleden få del av vinsten. Med originalkonstverk avses konstverk skapade av konstnären själv och som framställts i ett begränsat antal av denne eller med dennes tillstånd.

En breddning föreslås av vilka försäljningsalternativ som kan ge rätt till ersättning. Beloppet skall utgå med allt lägre procentsatser när försäljningspriset ökar, men maximalt gäller 12500 euro. Även i fortsättningen ska endast organisationer som företräder ett flertal svenska upphovsmän på området kunna kräva in ersättning. Den ersättningsberättigades fordran på organisationen ska preskriberas efter tio år, om organisationen gjort vad den kunnat för att finna personen ifråga.

EN NY MARKNADSFÖRINGSLAG

– docent *Antonina Bakardjieva Engelbrekt*

Den 12 december 2007 genomförs en fullständig harmonisering av lagstiftningen kring otillbörliga affärsmetoder mellan näringsidkare och konsumenter på den europeiska marknaden (direktiv 2005/29/EG). Även i Sverige ska lagstiftningen då ha anpassats (SOU 2006:76). Reformen avser att stärka konsumentens ställning och rätt, och avskaffa de betydande skillnader som i dag finns mellan medlemsländernas marknadsföringslagstiftningar.

I vissa hänseenden är svensk lagstiftning vägledande – bland annat i fråga om informationsskyldigheten vad gäller produktpriser- och egenskaper – medan direktivet på andra punkter innebär en skärpning av den nu gällande marknadsföringslagen. Till

exempel bygger direktivet på en bredare definition av begreppet affärsmetoder, vilket kommer leda till att marknadsföringslagens tillämpningsområde utvidgas i Sverige. Och för första gången införs ett uttryckligt förbud mot aggressiva affärsmetoder per telefon, i butik etc. Förbudet förtydligas både genom en definition av begreppet otillbörlig påverkan och genom att en bilaga till direktivet listar ett trettiotal vilseledande och aggressiva affärsmetoder som skall anses otillbörliga under alla förhållanden.

En kontroversiell fråga har varit om det svenska förbudet av TV-reklam riktat mot barn under 12 år är förenligt med direktivet. Utredningen gör bedömningen ja, men understryker att det finns flera perspektiv på frågan.

10 maj kl. 15.00-17.00 NY TEKNIK

- * STAMCELLSFORSKNING OCH PATENT, doktorand, jur. kand. *Åsa Hellstadius*
- * SKYDDET FÖR SAMMANSTÄLLNINGAR (DATABASER), doktorand, jur. kand. *Katarina Renman Claesson*
- * HANTERINGEN AV IMMATERIALRÄTTER VID GRÄNSÖVERSKRIDANDE TVISTER – JURISDIKTION OCH VERKSTÄLLIGHET, doktorand, juris doctor (U.S.) *Lydia Lundstedt*

STAMCELLSFORSKNING OCH PATENT

– doktorand, jur. kand. *Åsa Hellstadius*

Patent är en ensamrätt till uppfinningar, som främst består i rätten att hindra andra från att använda skyddade alster. Ensamrätten är av central betydelse i industrisamhället och utgör en nödvändig förutsättning för de forskningsbaserade sektorerna i näringslivet. Utvecklingen inom bioteknisk forskning har medfört att patent idag kan meddelas på biologiskt material av naturligt ursprung: djur, växter, celler etc. Sådana patent aktualiserar farhågor och frågor av etiskt slag. Vissa etiska regler finns inom patenträtten, men i stort gäller att det som är tillåtet inom forskning också är tillåtet att patentera.

Stamcells forskning har väckt stora förhoppningar om bot och behandling av svåra sjukdomar: Alzheimers sjukdom, Parkinsons sjukdom, stroke, diabetes och hjärtsjukdomar. Det är i första hand embryonala stamceller som har den största utvecklingspotentialen. Embryonala stamceller utvinns från mänskliga embryon. I Europa har länderna intagit olika attityder till användningen av mänskliga embryonala stamceller för forskning och medicinsk behandling. Sådana nationella ställningstaganden påverkar även möjligheten till patent på stamceller.

Doktorand, jur. kand. av *Åsa Hellstadius* arbetar på en avhandling om biotekniska patent. Vid seminariet kommer bl.a. följande frågor att belysas ur ett europeiskt perspektiv: Vad är tillåtet inom stamcells forskning? Går det att ta patent på stamceller? Vad innebär patenträtten?

SKYDDET FÖR SAMMANSTÄLLNINGAR (DATABASER)

– doktorand, jur. kand. *Katarina Renman Claesson*

Det särskilda (*sui generis*) skyddet för databaser introducerades i Sverige och övriga EU-länder i slutet av 1990-talet. Det är ett skydd för sammanställningar (databaser) som utgör resultatet av en väsentlig investering i anskaffning, verifiering och presentation av ett redan existerande innehåll. Databasskyddet återfinns i Norden och i flera andra europeiska länder i den upphovsrättsliga lagstiftningen som en s.k. närstående rättighet.

Doktorand, jur. kand. *Katarina Renman Claesson*, börjar bli färdig med sin upphovsrättsliga avhandling där en av tyngdpunkterna är närstående rättigheter, särskilt skyddet för databaser. Vid seminariet går hon igenom EG-domstolens avgöranden om det särskilda skyddet för databaser och dess begränsningar samt berör även nordisk praxis på samma tema.

HANTERINGEN AV IMMATERIALRÄTTER VID GRÄNSÖVERSKRIDANDE TVISTER – JURISDIKTION OCH VERKSTÄLLIGHET

– doktorand, juris doctor (U.S.) *Lydia Lundstedt*,

Gränsöverskridande immaterialrättstvister har varit ett kontroversiellt ämne alltsedan de holländska domstolarna i slutet av 1990-talet började meddela gränsöverskridande förbudsyrkanden. I senaste rättspraxis från EG-domstolen har sådana möjligheter starkt begränsats i gemenskapen. Hur ser situationen ut beträffande andra delar av världen? Har exempelvis en svensk domstol jurisdiktion i en tvist om intrång i en immaterialrätt i ett icke-EU-land? Omvänt, kan en utländsk dom som rör ett immaterialrättsintrång verkställas i Sverige? Och vidare, hur förhåller det sig med påföljder som att betala motpartens rättegångskostnader?

Doktorand, juris doctor (U.S.) *Lydia Lundstedt*, som skriver en avhandling om immaterialrätter och internationell privaträtt, har nyligen deltagit i ett forskningsprojekt hos VINNOVA som bl.a. fokuserat på Håkan Lans patentprocesser.

Varmt välkommen!